

دانشگاه کردستان

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

گروه روانشناسی

عنوان:

مقایسه‌ی رگه‌های شخصیتی، روان بنه‌های سازش نیافته اولیه و مکانیسمهای دفاعی در افراد
معتاد، اعضای NA، معتادان تحت درمان متادون و غیر معتادان

پژوهشگر:

سید جلیل حسینی

اساتید راهنما:

دکتر احمد سهرابی

دکتر فرزین رضاعی

استاد مشاور:

دکتر ناصر یوسفی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته روانشناسی گرایش بالینی

شهریور ماه ۱۳۹۰

کلیه حقوق مادی و معنوی مترتب بر نتایج مطالعات،
ابتکارات و نوآوری های ناشی از تحقیق موضوع
این پایان نامه (رساله) متعلق به دانشگاه کردستان است.

تعهد نامه

اینجانب سید جلیل حسینی دانشجوی کارشناسی ارشد رشته روانشناسی گرایش بالینی دانشگاه کردستان، دانشکده ادبیات گروه روانشناسی تعهد می نمایم که محتوای این پایان نامه نتیجه تلاش و تحقیقات خود بوده و از جایی کپی برداری نشده و به پایان رسانیدن آن نتیجه تلاش و مطالعات مستمر اینجانب و راهنمایی و مشاوره اساتید بوده است.

با تقدیم احترام

سید جلیل حسینی

۱۳ / /

چکیده

پژوهش حاضر به بررسی مقایسه‌ی رگه‌های شخصیتی، روان‌بنه‌های سازش‌نایافته اولیه و مکانیسم‌های دفاعی در ۴ گروه افراد معتاد، اعضای گروه NA، معتادان تحت درمان متادون و غیر معتادان می‌پردازد. این پژوهش از نوع علی-مقایسه‌ای می‌باشد که در شهرستان سنندج انجام شده است و ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه‌های NEO، روان‌بنه‌های سازش‌نایافته اولیه و پرسشنامه‌ی سبک‌های دفاعی است. با توجه به نتایج بدست آمده اختلاف بین گروه‌های معتادان تحت درمان با متادون و معتادان گمنام وجود داشت اما این اختلاف از لحاظ آماری معنی‌دار نبود، اختلاف میانگین بین افراد تحت درمان متادون با افراد گروه سالم معنی‌دار بود و اختلاف میانگین بین افراد سالم نیز با گروه معتادان گمنام معنی‌دار بود، اختلاف میانگین بین گروه معتادان نیز با گروه سالم معنی‌دار بود.

کلیدواژه: رگه‌های شخصیتی، روان‌بنه‌های سازش‌نایافته اولیه، مکانیسم‌های دفاعی، اعتیاد

تقدیم به:

استاد فرزانه و عارف بزرگوار، مرحوم حضرت شیخ امید شهابی کسی که بدون ریا و چشم‌دات
به من آموخت درس زندگی و پاک بودن را. روحش شاد و یادش گرامی باد.

تقدیر و تشکر

از زحمات اساتید راهنمای بزرگواریم جناب آقای دکتر فرزین رضاعی و دکتر احمد سهرابی و استاد مشاورم جناب آقای دکتر ناصر یوسفی کمال تشکر را دارم که بدون راهنماییهای این بزرگواران اتمام این پایان نامه میسر نبود، بوسه بر دستان مهربانشان می زنم.

همچنین از جناب آقای دکتر شیرزاد سیفی به خاطر زحماتشان سپاسگزارم. ازدوستان عزیزم آقای سلیمان کرد، یونس صحرائورد، سید حیدر حسینی، سید شورش حسینی، خانم فریده فرجی، و تمام کسانی که مرا در انجام این پایان نامه یاری رساندند کمال تشکر را دارم.

۱	مقدمه
	فصل اول (پیشینه و تاریخچه تحقیق).....
۳	۱-۱ بیان مسئله.....
۵	۱-۲ اهداف و ضرورت‌های پژوهش
۶	۱-۳ اهمیت موضوع
۷	۱-۴ متغیرهای مورد بررسی پژوهش
۸	۱-۵ تعریف نظری و عملیاتی متغیرها ...
10	۱-6 فرضیه‌های پژوهش
	فصل دوم (ادبیات و پیشینه پژوهش).....
12	۲-1-1 تعاریف و معیارهای تشخیصی اعتیاد
15	۲-1-2 همه‌گیرشناسی
17	
1-1	۲-1-4 عوامل بیولوژیکی
۲-3			
عوام			

ل

ژئتی

کی

.....

.....

.....

.....

..

19 یادگیری و شرطی سازی ۲-1-5

20 پویایی خانواده ۲-1-6

22 عوامل روان پوشی ۲-1-7

24 یکپارچه سازی زیست عصب ۲-1-8

شناسی و یادگیری

25 وابستگی متقابل ۲-1-9

25 همایندی ۲-1-10

26 شخصیت ۲-2

۲۷ رگه های شخصیتی ۲-2-1

۲۷ خصایص یا رگه های مجزا ۲-2-2

۲۹ رگه های ۲-2-3

اصولی.....

۳۰	2-5-۲ رگه‌های مرکزی
۳۰	2-2-6 رگه‌های ثانوی
۳۰	2-2-7 ریموند کتل.
۳۱	2-2-8 رگه‌های سطحی و رگه‌های مرجع
۳۱	2-2-9 پنج عامل مرتبه دوم کتل
۳۲	2-2-10 رگه‌های پوششی.....
۳۲	2-3 مدل پنج عاملی شخصیت.....
۳۳	2-3-1 واحدهای نظریه‌ی پنج عاملی.....
۳۹	2-4 روان‌بنه‌های سازش نیافته اولیه.....
۴۲	2-4-2 حوزه‌ها و انواع روان‌بنه‌های ناسازگار اولیه
۴۹	2-5 گروه معتادان گمنام (NA).....
۴۹	2-5-1 گمنامی.....
۵۱	2-5-2 (NA) چگونه فعالیت می‌کند؟.....
۵۱	2-5-3 قدم‌های ۱۲ گانه (NA).....
۵۲	2-6 درمان نگهدارنده متادون.....
۵۳	2-6-1 سه ویژگی برجسته برنامه‌های

درمانی موفق با متادون

۵۳	2-6-2 فواید استفاده از متادون.....
۵۴	2-7 مکانیسمهای دفاعی روانی.....
۵۷	2-8 پیشینه پژوهش.....
	فصل سوم (پیشینه و تاریخچه	فصل سوم)
	تحقیق).....	
۶۱	3-1 جامعه پژوهشی.....
۶۱	3-1-1 نمونه آماری.....
۶۲	3-1-2 ابزارهای پژوهش.....
۶۵	3-2-3 روش آماری.....
	فصل چهارم (تجزیه و تحلیل داده‌ها).....
۶۷	مقدمه.....
۶۷	4-1-2 داده‌های توصیفی.....
۷۵	4-1-3 تجزیه و تحلیل فرضیه‌ها.....
	۴-۱-۴ خلاصه فصل.....
	فصل پنجم (بحث و نتیجه‌گیری).....
۱۲۶	۵-۱ مقدمه.....
۱۲۶	۵-۲ بحث و تفسیر.....

۱۴۰	محدودیت‌های پژوهش.....
۱۴۱	پیشنهادات پژوهش.....
۱۴۲	فهرست منابع.....
۱۴۹	پیوست‌ها و ضمائم.....

جدول ۲-۱. عوامل و مقیاسهای نشاگر رگه - ۳۸
ها.....

جدول روان‌بنه‌های ناسازگار اولیه و حوزه‌های مرتبط با ۴۲
آن.....

شکل ۴-۱: توزیع داده‌های توصیفی آزمودنی‌ها بر حسب ۶۷
سن.....

جدول ۴-۱: توزیع داده‌های توصیفی آزمودنی‌ها برای ابعاد پنج عاملی رگه‌های شخصیتی
در گروه..... معتادان، گروه تحت درمان نگهدارنده متادون (MMT)، گروه معتادان
گمنام (NA) و گروه افراد غیر معتاد ۶۸

جدول ۴-۲: داده‌های توصیفی برای ابعاد ۱۸ روان‌بنه در گروه معتادان، گروه تحت درمان
نگهدارنده متادون (MMT)، گروه معتادان گمنام (NA) و گروه افراد غیر
معتاد..... ۶۹

جدول ۴-۳: داده‌های توصیفی برای ۵ حوزه اصلی روان‌بنه‌ها در گروه معتادان، گروه
تحت درمان نگهدارنده متادون (MMT)، گروه معتادان گمنام (NA) و گروه افراد غیر
معتاد..... ۷۱

جدول ۴-۴: داده‌های توصیفی برای ۲۰ مکانیسم دفاعی در گروه معتادان، گروه تحت درمان

نگهدارنده متادون (MMT)، گروه معتادان گمنام (NA) و گروه افراد ۷۲
غیرمعتاد.....

جدول ۴-۵: داده های توصیفی برای ۳ سبک مکانیسم دفاعی در گروه معتادان، گروه تحت
درمان نگهدارنده متادون (MMT)، گروه معتادان گمنام (NA) و گروه افراد غیر
۷۴ معتاد.....

جدول ۴-۶: نتایج تحلیل واریانس چند متغیره برای ۵ رگه های شخصیتی در افراد گروه
معتادان گمنام (NA)، افراد تحت درمان متادون، افراد معتاد و افراد غیر
۷۶ معتاد.....

۴-۱۱: آزمون تعقیبی توکی برای مقایسه گروه ها در سه فرضیه اول- ۵ رگه
شخصیتی.....

شکل ۴-۲: نتایج تحلیل واریانس چند متغیره برای ۵ رگه های شخصیتی در افراد گروه
معتادان گمنام (NA)، افراد تحت درمان متادون، افراد معتاد و افراد غیر
۷۹ معتاد.....

جدول ۴-۷: نتایج تحلیل واریانس چند متغیره برای ۱۸ روان بنه در افراد گروه معتادان
گمنام (NA)، افراد تحت درمان متادون، افراد معتاد و افراد
۸۰ غیرمعتاد.....

شکل ۴-۳: نتایج تحلیل واریانس چند متغیره برای ۱۸ روان بنه در افراد گروه معتادان
گمنام (NA)، افراد تحت درمان متادون، افراد معتاد و افراد غیر-
۸۲ معتاد.....

جدول ۴-۸: نتایج تحلیل واریانس چند متغیره برای ۵ حوزه اصلی روان بنه در افراد گروه
معتادان گمنام (NA)، افراد تحت درمان متادون، افراد معتاد و افراد غیر-
۸۲ معتاد.....

شکل ۴-۴: نتایج تحلیل واریانس چند متغیره برای ۵ حوزه اصلی روان‌بند در افراد گروه معتادان گمنام (NA)، افراد تحت درمان متادون، افراد معتاد و افراد غیر-معتاد.....

جدول ۴-۱۲: آزمون تعقیبی توکی برای مقایسه بین چهار گروه در سه فرضیه‌ی اول- ۱۸ - ۸۴ روان‌بند.....

جدول ۴-۱۳: آزمون تعقیبی توکی بین سه گروه برای مقایسه بین چهار گروه در سه فرضیه اول- ۵ حوزه اصلی روان ۹۰ بنه.....

جدول ۴-۹: نتایج تحلیل واریانس چندمتغیره برای ۲۰ مکانیزم دفاعی در افراد گروه معتادان گمنام (NA)، افراد تحت درمان متادون، افراد معتاد و افراد غیر معتاد.....

شکل ۴-۵: نتایج تحلیل واریانس چندمتغیره برای ۲۰ مکانیزم دفاعی در افراد گروه معتادان گمنام (NA)، افراد تحت درمان متادون، افراد معتاد و افراد غیر معتاد.....

۴-۱۰: نتایج تحلیل واریانس چندمتغیره برای سه حوزه‌ی اصلی مکانیزم‌های دفاعی در افراد گروه معتادان گمنام (NA)، افراد تحت درمان متادون، افراد معتاد و افراد غیر-معتاد.....

شکل ۴-۶: نتایج تحلیل واریانس چندمتغیره برای سه حوزه‌ی اصلی مکانیزم‌های دفاعی در افراد گروه معتادان گمنام (NA)، افراد تحت درمان متادون، افراد معتاد و افراد غیر-معتاد.....

جدول ۴-۱۴: آزمون تعقیبی توکی بین سه گروه برای مقایسه‌ی گروه‌ها در سه فرضیه‌ی اول- ۲۰ مکانیزم‌های

دفاعی..... ۹۵

جدول ۴-۱۵: آزمون تعقیبی توکی برای مقایسه بین چهار گروه در سه فرضیه اول سه

حوزه‌ی اصلی مکانیزم‌های

دفاعی..... ۱۰

جدول ۴-۱۶: آزمون تعقیبی توکی برای مقایسه‌ی رگه‌های شخصیتی گروه‌ها در فرضیه‌های

چهارم و

پنجم..... ۱۰

جدول ۴-۱۷: آزمون تعقیبی توکی برای مقایسه‌ی روان‌بند‌های سازش نیافته اولیه‌ی گروه-

ها در فرضیه‌های چهارم و

پنج..... ۱۰

جدول ۴-۱۸: آزمون تعقیبی توکی برای مقایسه‌ی روان‌بند‌های سازش نیافته‌ی در فرضیه-

های چهارم و

پنجم..... ۱۰

جدول ۴-۱۹: آزمون تعقیبی توکی برای مقایسه‌ی ۲۰ مکانیزم دفاعی گروه‌ها در فرضیه‌های

چهارم و پنجم..... ۱۰

جدول ۴-۲۰: آزمون تعقیبی توکی برای مقایسه‌ی سه سبک مکانیسم‌های دفاعی در فرضیه-

های چهارم و

پنجم..... ۱۱

جدول ۴-۲۱: آزمون تعقیبی توکی برای مقایسه‌ی رگه‌های شخصیتی در فرضیه‌ی ششم

۴

جدول ۴-۲۲: آزمون تعقیبی توکی بین برای مقایسه‌ی گروه‌ها در ۱۸ روان‌بند سازش

نا یافته اولیه در فرضیه‌ی

۱۱

۵

جدول ۴-۲۳: آزمون تعقیبی توکی برای مقایسه‌ی ۵ حوزه اصلی روان‌بند‌های سازش نایافته

اولیه گروه‌ها در فرضیه‌ی

۱۱

۸

جدول ۵-۲۳: آزمون تعقیبی توکی بین سه گروه برای مقایسه‌ی ۲۰ مکانیزم‌های دفاعی در

۹

فرضیه‌ی ششم..

جدول ۶-۲۳: آزمون تعقیبی توکی بین سه گروه برای مقایسه‌ی سه سبک اصلی مکانیزم-

های دفاعی در فرضیه‌ی

۱۲

۲

شکل ۴-۷: نتایج تحلیل واریانس چند متغیره برای سه آزمون NEO ، EMSS ، و DSQ در

بین چهار گروه

۱۲

۳

آزمودنی.....

الکلیسم و اعتیاد از مخربترین و مضرترین مشکلات قرن بیستم در بین مشکلات سلامت عمومی هستند. اما با این وجود، استفاده بیش از حد از الکل و دیگر مواد مخدر یک مشکل کاملاً عمومی در سراسر جهان است. جدا از رنجها و تلفات بشری، برآوردهای سالیانه هزینه‌های اجتماعی-اقتصادی ناشی از مصرف مواد در حال افزایش است. سوء استفاده‌کنندگان الکل و دیگر مواد مخدر، به صورت نامتجانسی مقدار زیادی از منابع اجتماعی را از منابع متعددی، که شامل درمانهای تخصصی سوء مصرف مواد، (انستیتوی پزشکی، ۱۹۹۰)، درمان تأثیرات سلامتی ثانویه (لانجن باچر، ۱۹۹۴) استفاده از برنامه‌های رفاه اجتماعی (پولتنیک، ۱۹۹۴)، استفاده از سیستم جنایی قضایی (مانند: دستگیری، حبس، عفو مشروط، آزادی به قید صلاحیت) (دشچنس، آنجلین و اسپکارت، ۱۹۹۱: هاروود، هابارد، کولینس و ریچارد، ۱۹۸۸) است استفاده می‌کند. در ایالات متحده آمریکا، جدیدترین برآورد از هزینه‌های اجتماعی سوءاستفاده از مواد مخدر ۱۸/۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۲ برآورد شده است (مادوکس و وینستد، ۲۰۰۸، ص ۳۲۶).

روان‌بده‌های سازش‌نیافته اولیه (EMS) به الگوهای بدکارکردی از خاطرات، هیجانان، شناختها و احساسات بدنی یک فرد در مورد خودش و ارتباطات با دیگران که در کودکی یا نوجوانی تحول یافته و در سراسر زندگی گسترش می‌یابند اشاره دارد (یانگ، ۱۹۹۹-۱۹۹۰، به نقل از ترمبلی و آبوزیس). روان‌بده‌های سازش‌نیافته اولیه بر طبق پنج نیاز هیجانی ارضاء نشده ۱- دل‌بستگی ایمن به دیگران (نیاز به امنیت، ثبات، محبت و پذیرش)، ۲- استقلال، کارایی و هویت، ۳- آزادی در بیان نیازها و هیجان‌های سالم، ۴- خودانگیختگی و تفریح، ۵- محدودیت‌های واقعی و خویشتداری تحول می‌یابند (یانگ، کلاسکو، ویشار، ۲۰۰۳). یانگ و همکاران (۲۰۰۳) در شکل بندی روان‌بده‌ها مزاج با تجربیات ناسازگار اولیه تعامل دارد. مزاج بچه یک نقش اساسی را در تحول روان‌بده‌بازی می‌کند از آنجایی که یک کودک با مزاج شدید به احتمال خیلی بیشتری ممکن است در معرض انزجار والدین قرار گیرد. روان‌بده‌های ناسازگار اولیه به عنوان عمیق‌ترین سطوح شناختی عمل می‌کنند و معمولاً خارج از حیطه آگاهی هستند (یانگ، ۲۰۰۳، به نقل از سیم). روان‌بده‌ها نقش کلیدی در تحول و ادامه اختلالات روانشناختی و همچنین عود و بازگشت آنها دارند و همچنین درک ما از روان‌بده‌ها ممکن است آسیب‌پذیری به اختلالات روانشناختی را توضیح دهد (سیم، ۲۰۱۰).

بنابر تعریفی که بسیار رواج یافته است، "شخصیت" به معنای مجموعه‌ی رگه‌هایی است که یک فرد را مشخص می‌کنند (مای لی، ترجمه منصور، ۱۳۸۷، ص ۴۳). در دیدگاه رگه‌ها تمرکز بر بنیادی‌ترین پرسش‌ها در مورد شخصیت است: چگونه بایستی مردم را توصیف کنیم؟ واحدهای اصلی شخصیت کدامند؟

یکی از مکانها اینست که ما باید در زبان روزمره مردم جواب این پرسشها را جستجو کنیم. مردم در مورد همدیگر صحبت می‌کنند، به همدیگر برچسب می‌زنند و این موارد قبل از تاریخ وجود داشته‌اند. ریموند کتل^۱ ۱۹۴۳، اظهار داشت که تمام جنبه‌های شخصیت که انسان‌ها دارند در معانی زبان ثبت شده‌اند. بر اساس نظر آلپورت (۱۹۳۷) واحد اصلی شخصیت رگه است. لیست یا دسته‌بندی کردن رگه‌های فردی توصیفی از شخصیت فرد را فراهم می‌سازد. از نظر وی، رگه‌ها سیستم‌های روانی - عصبی متمرکز و تعمیم‌یافته هستند (منحصر به فرد هستند). (کلونینگر، ۲۰۰۴، ص ۱۸۲).

مدل پنج عاملی شخصیت FFM به طور آشکار چهار فرض در مورد ماهیت انسان دارد: شناختی - بودن، منطقی بودن، تغییر پذیری بودن، قابل پیش‌بینی بودن، تمام این چهار مورد به طور ضمنی در تحقیقات مربوط به رگه‌ها بکار برده می‌شود (الیور پی. جان، نویسنده فصل مک کری و کوستا، ۲۰۰۶، ۱۵۹). مدل پنج عاملی شخصیت، یک الگوی سلسله مراتبی از رگه‌های شخصیتی است که ۵ عامل بزرگ را در بالاترین سطح انتزاع می‌کند. مدل مک‌کرا و کوستا (۱۹۹۲) شامل پنج عامل گسترده روان‌آزرده‌گرایی، برون‌گردی، گشادگی، توافق‌جویی و وظیفه‌شناسی می‌باشد که هر عامل خود به ۶ قسمت فرعی تقسیم شده است. در این تحقیق پنج عامل اصلی بررسی می‌شود. (مک‌کرا و کوستا، ۲۰۰۳). رگه‌های پنج عاملی جنبه‌هایی از شخصیت را توصیف می‌کنند که به طور قابل ملاحظه‌ای با ثبات هستند مخصوصاً در بین بزرگسالان در دوره‌ی زندگی ۳۰ ساله، افراد ممکن است چندین بار محل زندگی خودشان را تغییر دهند، شغل خود را تغییر دهند و ... ولی تغییرات ثابتی در شخصیت آنها بوجود نمی‌آید. (رابرت بی و ایوان نویسنده فصل مک کری و کوستا، ۲۰۰۶، ص ۳۰۲).

مکانیسم‌های دفاعی به عنوان ویژگی‌های نسبتاً ثابت و پایدار افراد در نظر گرفته می‌شود (لندمارک و همکاران، ۲۰۰۸). مکانیسم‌های دفاعی روانی به ما کمک می‌کنند تا با چالش‌های هیجانی به وسیله‌ی تعدیل کردن هیجان‌اتمان برخورد کنیم. بدون وجود این مکانیسم‌های دفاعی ما نسبت به درون‌دادهای هیجانی منفی آسیب‌پذیر خواهیم شد. به لحاظ سنتی مکانیسم‌های دفاعی بر اساس سطوح رشد-

یافتگی^۱ آنها طبقه‌بندی شده‌اند مکانیسمها بر اساس ارزش انطباقی بودن آنها و مرحله‌ای که فرد در آن قرار دارد به رشد یافته، متوسط/روان آزرده و رشد نایافته طبقه‌بندی شده‌اند (بوینس و همکاران، ۲۰۰۴، ص ۱۷۴). من برای محافظت از پرتاب تیرهای خطرناک واقعیت مکانیسمهای دفاعی را بنا می‌کند، راهبردهای ناهشیاری که من برای محافظت در مقابل واقعیت بیرونی و اضطراب کمتر بوجود می‌آورد. با وجود اینکه ما از مکانیسمهای دفاعی استفاده می‌کنیم، اگر به صورت شدید وانعطف ناپذیری از آنها استفاده شود، همانند آنچه که در روان آزرده‌ها استفاده می‌شود، مشکل‌ساز می‌شوند (هلر، ۲۰۰۵). در این تحقیق از پرسشنامه‌ی سبکهای دفاعی برای اندازه‌گیری ۲۰ مکانیزم دفاعی در سه سطح رشد یافته، روان آزرده و رشد نایافته استفاده شده است.

1-۱- بیان مسأله:

مفهوم وابستگی به مواد ۲ اگر چه منحصرأً به وسیله‌ی رگه‌های شخصیتی فهمیده نمی‌شود، اما نشان داده شده است که با تفاوت‌های فردی در شخصیت مرتبط است. اگر چه تأثیر تعدادی از عوامل اجتماعی، روانشناختی و محیطی در سبب شناسی می‌بارگی نشان داده شده است اما شواهدی رو به رشد از اهمیت مزاج و شخصیت به عنوان تعیین کننده‌هایی که در آسیب‌پذیری یک شخص در میانه-شدن نقش دارند موجود است. جدا از می‌بارگی، ثابت شده است که در بسیاری از نوجوانان استفاده از مواد مرتبط با تعدادی از رگه‌های شخصیتی است: این افراد خیلی پرخاشگر، بیش فعال، هیجان-طلب، تکانشگر و به ویژه دارای مشکلات تمرکز هستند (مرناک و همکاران، ۲۰۰۳). اصطلاح رگه-های شخصیتی در اغلب فرهنگها موضوعی اساسی است که احتمالاً بدین دلیل که زبان رگه‌ها آنقدر در ساده کردن تعاملات با دیگر مردم مفید بوده است که همه‌ی فرهنگها آن را اختراع کرده‌اند. روانشناسان رگه همانند دانشمندان سعی می‌کنند تا به فراسوی درک عادی از رگه بروند و سهم زبانهای ذاتی از رگه‌ها را بفهمند. بیشتر رگه‌هایی که مردم دارند، به احتمال خیلی زیاد رفتارهایی که مناسب با آن رگه‌ها هستند را نشان می‌دهند و بیشتر ما آن رفتارها را می‌بینیم (مک کری و کستا جی آر، ۲۰۰۳). بنابراین تعریفی که بسیار رواج یافته است، شخصیت به معنای مجموعه رگه‌هایی است که یک فرد را مشخص می‌کند. گیلفورد تعریف قاطعی را در مورد شخصیت ارائه کرده است که بر

1 -Mature

2- Substance abuse